

POSTANOWIENIE

24 czerwca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Krzysztof Grzesiowski

na posiedzeniu niejawnym 24 czerwca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z wniosku M.K.

z udziałem S.M.

o podział majątku wspólników spółki cywilnej i zniesienie współwłasności,
na skutek skargi kasacyjnej S.M.

od postanowienia Sądu Okręgowego we Wrocławiu
z 2 września 2024 r., XI Ga 204/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. ustala, że uczestnicy ponoszą koszty związane ze swym udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem z 12 stycznia 2024 r. Sąd Rejonowy dla Wrocław Fabryczna dokonał podziału majątku wspólników spółki cywilnej wnioskodawcy M.K. i uczestniczki S.M. oraz orzekł o kosztach postępowania.

2. Na skutek apelacji wnioskodawcy i uczestniczki Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowieniem z 2 września 2024 r. zmienił pkt VII zaskarżonego orzeczenia, oddalając apelację w pozostałym zakresie i rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego.

3. Od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła uczestniczka S.M.. Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

4. Wnioskodawca wniósł o oddalenie skargi kasacyjnej oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

5. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (zob. postanowienie SN z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c.; nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wówczas usprawiedliwione.

6. Szczegółowa analiza sprawy prowadzi do wniosku, że skarga kasacyjna nie zawiera argumentów wystarczających dla uznania, że w sprawie spełniona została przesłanka z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., uzasadniająca przyjęcie skargi do rozpoznania.

7. W kwestii oczywistej zasadności skargi jako przyczyny kasacyjnej należy zwrócić uwagę, że uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w tym zakresie wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego oraz przeprowadzenia wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której spowodowało ono wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (zob. postanowienie SN z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12).

8. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalone jest stanowisko, iż w przypadku powołania się na przyczynę kasacyjną, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinny zostać wskazane konkretne przepisy, które miały zdaniem skarżącej zostać naruszone w sposób kwalifikowany oraz zawarty wywód zawierający argumentację wskazującą na to, dlaczego opisane naruszenie doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienia SN: z 24 października 2024 r. I CSK 2370/24; z 3 kwietnia 2025 r., I CSK 3077/24; z 18 września 2025 r., I CSK 1704/24, i z 3 lutego 2026 r., I CSK 3008/25).

9. Skarżąca nie uczyniła zadość powyższym wymaganiom. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera przekonujących argumentów, iż naruszenie art. 861 k.c. miało charakter kwalifikowany, przesądzający o oczywistej zasadności skargi. Należy podkreślić, że Sąd Najwyższy na etapie przedsądu bada jedynie wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), nie bada zaś podstaw

kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.); uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej i uzasadnienie podstaw kasacyjnych stanowią odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej (zob. postanowienia SN z 29 sierpnia 2023 r., II NSK 90/23; z 18 lipca 2023 r., I CSK 4784/22; z 22 czerwca 2023 r., I CSK 2854/22). Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. nie wystarczy uzasadnienie podstaw kasacyjnych, bo choć dla obu tych przesłanek argumenty mogą być podobne, to Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (zob. postanowienia SN: z 20 października 2016 r., I PK 59/16; z 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; z 10 maja 2018 r., I CSK 800/17; z 30 września 2019 r. V CSK 189/19; z 29 grudnia 2022 r., I CSK 1420/22).

10. Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

11. Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.) i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 520 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 w zw. z art. 398²¹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Krzysztof Grzesiowski

(Ł.W.)

[SOP]